

WCAG 2.0 – nový pohled na přístupnost

“The Web is not a *barrier* to people
with disabilities, it is the *solution*.”

Paul R. Bohman, WebAIM

Radek Pavlíček

duben 2009

Co vše má vliv na přístupnost?

- **Zdravotní postižení**
  - jiné požadavky má nevidomý, slabozraký, sluchově postižený, tělesně postižený...
- **Technické zpracování (~ zda vyhovuje pravidlům některé metodiky)**
  - nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat.
- **Zkušenosti konkrétního uživatele s prací s webem**
  - čím větší zkušenosti, tím lepší orientace i na méně přístupném webu,
  - zkušení uživatelé mají ale zpravidla vyšší nároky na přístupnost.

Co vše má vliv na přístupnost?

- **Zkušenosti konkrétního uživatele s prací s asistivní technologií (AT)**
  - naučit se dobře ovládat AT by měla být **povinnost** zrakově postiženého uživatele,
  - čím lepší znalosti, tím lépe může uživatel využívat možností stránky -> vyšší efektivita práce, snazší přístup k informacím,
  - malé či nedostatečné znalosti -> „nesmyslné“ požadavky na přístupnost.
- **Použitá asistivní technologie, její konfigurace a verze**
  - jinak „vidí“ web uživatel JAWS, jinak uživatel WinMonitoru, jinak uživatel ZoomTextu či Supernovy.

Někdo zůstal za dveřmi???

- U WCAG 2.0 dochází k posunu od definice přístupnosti v podobě, v jaké ji asi znáte (stránka je přístupná **pro každého**).
- Ve WCAG 2.0 se píše:

Note that even content that conforms at the highest level (AAA) will not be accessible to individuals with all types, degrees, or combinations of disability, particularly in the cognitive language and learning areas.

Metodiky přístupnosti

- **IDEÁLY** přístupného webu
- To, že web (plně) nevyhovuje některé metodice, ještě neznamena, že není přístupný, a naopak.
- Při definici přístupnosti je třeba brát v potaz
  - čas,
  - rozsah,
  - situaci na poli asistivních technologií a prohlížečů,
  - cílovou skupinu, její zvyklosti a preference.
- V mnoha případech také *neexistuje jediné správné řešení.*

Co ovlivňuje kvalitu metodiky

- Čí problémy řeší (méně někdy může být více).
- Datum vydání.
- Konkrétnost požadavků.
- Existence dokumentu s technikami pro řešení konkrétních situací či dalších *podpůrných* dokumentů.

WCAG 1.0

- Vydána 5. května 1999 konsorciem W3C;
- metodika je rozdělena do **14 pravidel**, každé z nich obsahuje jednotlivé **kontrolní body**;
- každému kontrolnímu bodu je přiřazena určitá priorita (1 až 3), vyjadřující jeho důležitost (musí, měl by, může);

Situace kolem roku 1999

- text, odkaz, obrázek;
- uživatelé měli velmi omezený přístup k internetu;
- asistivní technologie uměly zlomek toho, co umí dnes,
- práce s obsahem de facto na úrovni prostého textu.

Situace dnes

- multimediální prostor, v němž můžeme narazit takřka na jakýchkoliv typ obsahu (text, grafika, audio, video, animace, znaková řeč, atp.)
- Velmi progresivní vývoj v oblasti asistivních technologií.
- Změnil se také způsob práce s obsahem webu (pasivní -> aktivní).

WCAG 2.0

- Vznikla jako reakce na dnes již v mnoha ohledech nevyhovující WCAG 1.0;
- první veřejná pracovní verze byla vydána 25. ledna 2001, pak bylo vydáno dalších 11 pracovních verzí;
- **finální verze** vydána **11. 12. 2008**

WCAG 2.0 – struktura metodiky

- **Princip – pravidlo – kritérium – technika**
- Principy jsou 4. Obsah webu musí být
  - vnímatelný.
  - ovladatelný.
  - srozumitelný.
  - robustní.

WCAG 2.0 – struktura metodiky

- Každý princip je dále členěn na několik **pravidel** (celkem je jich **12**).
- Každé pravidlo má několik **kritérií**, které mají opět přiřazeny priority (A, AA, AAA) a jejich ne/splnění lze ověřit.
- K pravidlům a kritériím jsou přiřazeny **techniky**. Ty jsou informativní a dělí se na **postačující** a **poradenské**.

WCAG 2.0 v rychlosti - vnímatelnost

- Netextovému obsahu zajistěte **textovou alternativu**.
- K audio a video obsahu zajistěte **titulky a alternativy**.
- Vytvořte **přizpůsobitelný obsah** a umožněte jeho zpracování pomocí asistivních technologií.
- Zajistěte dostatečný **kontrast**, aby věci byly snadno viditelné a slyšitelné.

WCAG 2.0 v rychlosti - ovladatelnost

- Zajistěte, aby vše bylo **přístupné z klávesnice**.
- Poskytněte uživateli dostatek času na **přečtení a práci** s obsahem stránky.
- Nepoužívejte obsah, který může způsobit **záchvaty**.
- Pomozte uživatelům s **navigací a nalezením** obsahu.

WCAG 2.0 v rychlosti - srozumitelnost

- Pište texty tak, aby byly **čitelné a srozumitelné**.
- Tvořte obsah tak, aby se **zobrazoval a fungoval** tak, jak uživatel předpokládá.
- Pomozte uživatelům **vyvarovat se a opravit chyby**.

WCAG 2.0 v rychlosti - robustnost

- Zajistěte maximální **kompatibilitu** se stávajícími i budoucími technologiemi, včetně asistivních technologií.

WCAG 2.0 – co je nového?

- **Progresivní přístup k věci.** Nestanovuje jasnou mez, co je přístupné a co nikoliv, důležitý je aktuální stav prohlížečů a asistivních technologií.
- Pravidla **odpovídají aktuálním trendům**, řada pravidel z WCAG 1.0 už je dnes naprosto neaktuálních.
- Pravidla jsou **flexibilní, přizpůsobivá a nadčasová.**
- **Měřitelnější výsledky.**
- **Nezávislost na technologii.**
- **Základní věci z hlediska přístupnosti se nemění.**

WCAG 1.0 vs WCAG 2.0

- Kompletní srovnání cca 35 normostran.
- www.w3.org/WAI/WCAG20/from10/comparison
- 21 naprosto nových požadavků/kritérií.
- Ostatní (svým způsobem) odpovídají pravidlům WCAG 1.0.

WCAG 2.0 – kde jej najít?

- originální verze - www.w3.org/TR/WCAG20/
- český překlad – www.blindfriendly.cz/wcag20
  - část dokumentu, neautorizovaný překlad
- WCAG 2.0 Checklist
  - www.webaim.org/standards/wcag/checklist/
- WCAG 2.0 Checklist – česká verze
  - www.blindfriendly.cz/wcag20checklist

A to je vše ;-)

Děkuji za pozornost.

Kontakt:

Radek Pavlíček

radek@blindfriendly.cz

www.tyflocentrum-bm.cz/pavlicek

<http://poslepu.blogspot.com>